

ข้อมูลยาสำหรับบุคลากรทางการแพทย์

มีเบนดาโซล (Mebendazole)

1. ชื่อผลิตภัณฑ์ (Name of the Medicinal Product)

<ชื่อการค้า><ความแรง><รูปแบบยา><ข้อมูลของบริษัทยา>

2. ส่วนประกอบและปริมาณตัวยาสำคัญ (Qualitative and Quantitative Composition)

ใน 1 เม็ดเคี้ยวประกอบด้วยมีเบนดาโซล (mebendazole) ขนาด 100 มก. และ 500 มก.

ใน 1 เม็ดประกอบด้วยมีเบนดาโซล (mebendazole) ขนาด 100 มก. 300 มก. และ 500 มก.

ใน 1 ซ้อนชา (5 มล.) ประกอบด้วยมีเบนดาโซล (mebendazole) ขนาด 100 มก.

3. ลักษณะและรูปแบบยาทางเภสัชกรรม (Pharmaceutical Form)

<รูปแบบยา><ลักษณะภายนอกที่เห็นได้ด้วยตาเปล่า >

<วัตถุประสงค์ของเส้นแบ่งเม็ดยา><ข้อมูลของบริษัทยา>

4. คุณสมบัติทางคลินิก (Clinical Particulars)

4.1 ข้อบ่งใช้ (Therapeutic Indication)

ใช้รักษาการติดเชื้อพยาธิเข็มหมุด (*Enterobius vermicularis*; pinworm)

พยาธิแส้ม้า (*Trichuris trichiura*; whipworm)

พยาธิปากขอ (*Ancylostoma duodenale*; common hookworm)

พยาธิไส้เดือน (*Ascaris lumbricoides*; roundworm) และ

พยาธิปากขออเมริกา (*Necator americanus*; American hookworm)

โดยอาจติดเชื้อเพียงชนิดเดียวหรือหลายชนิดผสมกันก็ได้ประสิทธิภาพในการรักษาแตกต่างกันไป ขึ้นกับปัจจัยต่างๆ เช่น มีอาการท้องเดินหรือลำไส้บีบตัวเร็วก่อนที่รับประทานยา ความรุนแรงของการเป็นพยาธิ และชนิดของพยาธิ

4.2 ขนาดยาและวิธีการใช้ยา (Posology and method of administration)

ขนาดยาที่แนะนำ

รักษาการติดเชื้อพยาธิเข็มหมุด(*Enterobius vermicularis*; pinworm)

ผู้ใหญ่และเด็กอายุตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป กินยา 100 มิลลิกรัม ครั้งเดียวหลังอาหารเย็น และอาจกินซ้ำอีกครั้งใน 2-3 สัปดาห์ถัดมา หากสงสัยมีการติดเชื้อซ้ำ

รักษาการติดเชื้อพยาธิแส้ม้า (*Trichuris trichiura*; whipworm) พยาธิไส้เดือน (*Ascaris lumbricoides*; roundworm) พยาธิปากขอ(*Ancylostoma duodenale*; common hookworm) อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายชนิดร่วมกัน

ผู้ใหญ่และเด็กอายุตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป กินยา 100 มิลลิกรัม วันละ 2 ครั้งหลังอาหารเช้าและเย็น ติดต่อกัน 3 วันหรือขนาด 500 มิลลิกรัม ครั้งเดียว ถ้ายังตรวจพบไข่พยาธิในอุจจาระหลังจากรักษาครั้งแรก 3-4 สัปดาห์ถัดมา ให้รักษาแบบเดิมอีกครั้ง

รักษาการติดเชื้อพยาธิปากขออเมริกา (*Necator americanus*; American hookworm)

ผู้ใหญ่และเด็กอายุตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป กินยา 100 มิลลิกรัม วันละ 2 ครั้งหลังอาหารเช้าและเย็น ติดต่อกัน 3 วันหรือขนาด 500 มิลลิกรัม ครั้งเดียว ถ้ายังตรวจพบไข่พยาธิในอุจจาระหลังจากรักษาครั้งแรก 3-4 สัปดาห์ถัดมา ให้รักษาแบบเดิมอีกครั้ง

ขนาดยาในผู้ป่วยกลุ่มพิเศษ

ขนาดยาในเด็ก

ไม่แนะนำให้ใช้ยาในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี เนื่องจากยังไม่มีการศึกษาในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปีที่มากเพียงพอ และมีรายงานการเกิดอาการชัก (convulsions) ในเด็กที่อายุน้อยกว่า 1 ปี ดังนั้นการใช้ยาในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี จึงควรพิจารณาถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ป่วยก่อนใช้ยา

ไม่แนะนำให้ใช้ยาในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ยกเว้น กรณีมีการติดเชื้อพยาธิแส้ม้า (*Trichuris trichiura*; whipworm) ที่มีอาการรุนแรง แนะนำให้กินยา 100 มิลลิกรัม วันละ 2 ครั้งหลังอาหารเช้าและเย็น ติดต่อกัน 3 วัน

เด็กอายุตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป ใช้ยาในขนาดเดียวกันกับผู้ใหญ่

ขนาดยาในผู้สูงอายุ ใช้ยาในขนาดเดียวกันกับผู้ใหญ่

ขนาดยาในผู้มีการทำงานของไตบกพร่อง ไม่ต้องปรับลดขนาดยาในผู้ป่วยในโรคไต

ขนาดยาในผู้มีการทำงานของตับบกพร่องควรปรับลดขนาดยาลงเนื่องจากยา mebendazole ถูกเมตาบอลิซึมทางตับ ดังนั้นผู้ที่มีการทำงานของตับบกพร่อง อาจทำให้เพิ่มระดับยา mebendazole ในเลือด แต่ไม่มีแนวทางจำเพาะในการปรับขนาดยา

วิธีการบริหารยา (Mode of Administration)

การรับประทานให้กลืนยาทั้งเม็ด หรือเคี้ยวให้ละเอียดก่อนกลืนควรกินพร้อมอาหารหรือหลังอาหารทันทีและดื่มน้ำตามหนึ่งแก้ว(ประมาณ 250 มิลลิลิตร)ในการให้ยาในเด็กให้บดยาผสมกับอาหารควรกินยาเวลาเดียวกันทุกวัน และเว้นช่วงระยะเวลาให้เท่า ๆ กัน

4.3 ข้อห้ามใช้ (Contraindication)

- 1) ห้ามใช้ในคนที่ไวหรือแพ้ยา Mebendazole หรือส่วนประกอบอื่นในตำรับ
- 2) ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 1 ปีเนื่องจากข้อมูลการใช้ยาในเด็กกลุ่มนี้ยังมีอยู่น้อย
- 3) ไม่ควรใช้ยานี้ในหญิงมีครรภ์ โดยเฉพาะใน 3 เดือนแรก

4.4 คำเตือนพิเศษและข้อควรระวังในการใช้ยา (Special warnings and precautions for use)

คำเตือน

- มีรายงานว่ามิเบนดาโซล อาจลดการทำงานของไขกระดูกทำให้เกิด neutropenia และ agranulocytosis หากใช้ในขนาดสูงและเป็นระยะเวลานานเกินไป
- การใช้ยามีเบนดาโซล มีผลต่อการทำงานของตับและ ควรใช้ด้วยความระมัดระวังในผู้ป่วยโรคตับ เพราะจะทำให้ยาสะสมในร่างกายได้
- ควรใช้ด้วยความระมัดระวังในผู้ป่วยลำไส้อักเสบ ลำไส้ใหญ่อักเสบ หรือลำไส้ใหญ่อักเสบจากโรคโครห์น (Crohn's disease) เพราะจะทำให้การดูดซึมเพิ่มขึ้นเพิ่มโอกาสเกิดพิษโดยเฉพาะเมื่อใช้ในขนาดสูง
- จากการศึกษาระบบ case control study พบว่าการใช้มิเบนดาโซล ร่วมกับเมโทรอนิดาโซลอาจทำให้เกิด Stevens-Johnson syndrome /toxic epidermal necrolysis (SJS/TEN)ถึงแม้ว่าจะยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติมแต่ควรหลีกเลี่ยงการใช้ร่วมกันของยาทั้ง 2 ชนิด
- ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรหากกำลังให้นมบุตร โรคตับโรคโครห์นโรคลำไส้ใหญ่อักเสบเป็นแผล

4.5 อันตรกิริยากับยาอื่น ๆ หรืออันตรกิริยาอื่น ๆ (Interactions with other medicinal products and other forms of interactions)

มีเบนดาโซลเป็นยาที่ถูกเปลี่ยนแปลงที่ตับโดยเอนไซม์ cytochrome P450 เป็นหลัก แต่ยังไม่ทราบชนิดของเอนไซม์ที่จำเพาะเจาะจง เพราะฉะนั้นการใช้ มีเบนดาโซล ร่วมกับยาอื่น ๆ ที่มีผลต่อการทำงานของเอนไซม์ที่ตับย่อมส่งผลกระทบต่อระดับของ มีเบนดาโซล ในเลือด แต่การเปลี่ยนแปลงระดับ มีเบนดาโซล ดังกล่าวจะไม่มีผลต่อการรักษาโรคมะเร็งในลำไส้ แต่มีความสำคัญต่อการใช้ มีเบนดาโซล ในการรักษาโรคมะเร็งที่อยู่ในเนื้อเยื่ออื่น ๆ นอกลำไส้ เช่น hydatid disease อันตรกิริยาของมีเบนดาโซลกับยาอื่น ๆ ดังนี้

- ยาที่มีฤทธิ์ยับยั้งการทำงานของเอนไซม์ที่ตับ เช่น ไซเมทีดีน (cimetidine) เมื่อให้ร่วมกันจะทำให้ระดับของ มีเบนดาโซล ในเลือดเพิ่มขึ้น
- ยาที่มีฤทธิ์เพิ่มการทำงานของเอนไซม์ที่ตับ เช่น กลุ่มยาบาบิทูเรต (barbiturates) คาร์บามาซีพีน (carbamazepine) ฟีนิตอยน์ (phenytoin) ฟอสฟีนิตอยน์ (fosphenytoin) ไรแฟมปีซิน (rifampicin) ไรฟาบูทีน (rifabutin) และไรฟาเพนทีน (rifapentine) เมื่อให้ร่วมกันจะมีผลเร่งการเปลี่ยนแปลงและขับยา มีเบนดาโซล ทำให้ระดับความเข้มข้นของมีเบนดาโซล ในเลือดลดลง

4.6 การใช้ในสตรีมีครรภ์และสตรีระหว่างให้นมบุตร (Pregnancy and lactation)

ข้อปฏิบัติ

4.6.1 สตรีมีครรภ์

ยานี้จัดเป็น Category C ตาม US Pregnancy Category หมายถึง กรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้ การศึกษาในสัตว์ทดลองพบอันตรายบางประการ ได้แก่ กําเนิดทารกวิรูป (teratogenic) ตัวอ่อนตาย (embryocidal) หรืออื่น ๆ และไม่มีการศึกษาวิจัยชนิดควบคุมในสตรีตั้งครรภ์ หรือ ไม่มีการศึกษาทั้งในสตรีตั้งครรภ์และสัตว์ทดลอง ยาในกลุ่มนี้จึงควรใช้เฉพาะเมื่อประโยชน์ที่อาจได้รับคุ้มคํากับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อทารกในครรภ์

ดังนั้น ควรหลีกเลี่ยงการใช้ มีเบนดาโซล และไม่ควรรู้ใช้ยานี้ในหญิงมีครรภ์ระยะ 3 เดือนแรกแม้ยังไม่มีข้อมูลจากการศึกษาถึงความพิการของทารกที่เกิดจากแม่ใช้ยานี้ แต่จากการศึกษาในหนูขาวตั้งครรภ์พบว่า มีเบนดาโซล เป็นพิษต่อระบบสืบพันธุ์ของตัวอ่อนของสัตว์ที่เกิดจากแม่ที่ได้รับยาในขนาด 10 มก./กก. เทียบเท่ากับขนาดของยาในคน (mg/m²)

4.6.2 สตรีระหว่างคลอดบุตร (Labor and delivery)

ไม่มีข้อมูล

4.6.3 สตรีระหว่างให้นมบุตร (Nursing mothers)

ยังไม่มีข้อมูลว่ามีเบนดาโซลถูกขับออกทางน้ำนมควรหลีกเลี่ยงการใช้ในหญิงให้นมบุตรหรือใช้ด้วยความระมัดระวังเพราะอาจทำให้เกิดอาการไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ในทารกที่ดื่มนมได้

4.7 ผลต่อความสามารถในการขับขี่และทำงานกับเครื่องจักร (Effects on ability to drive and use machine)

ยานี้ไม่ผ่าน blood brain barrier และ/หรือ ไม่มี pharmacodynamic effect ที่ทำให้ง่วงนอน (drowsiness) และ/หรือ เวียนศีรษะ (dizziness) จึงไม่มีผลหรือแทบไม่มีผลต่อการขับขี่ยานยนต์หรือการใช้เครื่องจักร

4.8 อาการไม่พึงประสงค์ (Undesirable effects)

อาการไม่พึงประสงค์ที่รุนแรงและอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต อาจต้องเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลและ/หรือก่อให้เกิดความพิการ ในขนาดปกติที่ได้รับประทานจะพบว่าผู้ป่วยทนยาได้ดี และไม่พบอาการไม่พึงประสงค์ อาการไม่พึงประสงค์พบได้ในการใช้ยาในขนาดสูงและเป็นเวลานาน

อาการไม่พึงประสงค์ที่พบได้บ่อย ได้แก่

ระบบทางเดินอาหาร (พบได้ 1/10000) ทำให้ปวดท้องและท้องร่วงได้ พบได้ในรายที่มีพยาธิจำนวนมาก

ระบบภูมิคุ้มกัน (พบได้ 1/10000) ลมพิษคันผื่นขึ้นและบวม

ระบบประสาท (พบได้ 1/10000)

ทำให้เกิดสับสน และชักได้

ความผิดปกติของผิวหนังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง (พบได้ 1/10000)

toxic epidermal necrolysis, Stevens-Johnson syndrome, exanthema, การบวมของผิวหนังและชั้นใต้ผิวหนัง (angio-edema) ผื่นลมพิษ (urticaria) ตุ่มคัน (rash)

ตับ รบกวนการทำงานของตับ (Liver function disturbances) ตับอักเสบ (hepatitis)

อื่นๆ

ไตอักเสบ (glomerulonephritis) มีเลือดออกในปัสสาวะ (hematuria) และ เม็ดเลือดขาวต่ำทั้งชนิด neutropenia และ agranulocytosis

4.9 การได้รับยาเกินขนาด (Overdose)

ขนาดยาที่อาจเกิดพิษยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัด

กรณีได้รับยาเกินขนาดแบบเฉียบพลัน

ผู้ป่วยอาจมีอาการและอาการแสดงดังนี้ คือ อาจมีอาการปวดท้องคลื่นไส้ อาเจียน ท้องร่วง เกิดขึ้นภายใน 2-3 ชั่วโมงหลังจากรับประทานยา อาจทำให้จิตใจแปรปรวนเปลี่ยนแปลงไปจากปกติ

การรักษากรณีเกิดพิษแบบเฉียบพลัน

ไม่มียาต้านพิษที่จำเพาะเจาะจงต่อมีเบนดาโซล ดังนั้นขึ้นกับอาการและสถานะของผู้ป่วย โดยภายในชั่วโมงแรกของการได้รับยาให้รีบทำการล้างท้อง และพิจารณาให้ผงถ่านตามความเหมาะสม

กรณีได้รับยาเกินขนาดแบบเรื้อรัง

ส่วนใหญ่พบในผู้ป่วยที่ได้รับยานี้ในขนาดสูงเป็นระยะเวลานาน ผู้ป่วยอาจมีอาการและอาการแสดงดังนี้ คือ หมดสติ การเปลี่ยนแปลงการทำงานของตับ ภาวะตับอักเสบ การลดลงของเม็ดเลือดขาว (agranulocytosis, neutropenia) และ หน่วยไตอักเสบ (glomerulonephritis) เป็นต้น

การรักษากรณีเกิดพิษแบบเรื้อรัง

ไม่มีข้อมูล

5 คุณสมบัติทางเภสัชวิทยา (Pharmacological Properties)

5.1 คุณสมบัติทางเภสัชพลศาสตร์ (Pharmacodynamic Properties)

5.1.1 กลไกการออกฤทธิ์ของยา

มีเบนดาโซลมีฤทธิ์ทำลายพยาธิหลายชนิดคือ พยาธิตัวกลมปากขอเข็มหมุดไส้มาโดยทำลายไมโครทิวบูลแบบไม่สามารถคืนสู่สภาพเดิมของเซลล์ที่ทำหน้าที่ดูดซึมและเซลล์ในทางเดินอาหารของพยาธิทำให้หน้าที่ในการดูดซึมและการขับสารทิ้งเสียไป ส่งผลให้การดูดซึมกลูโคสและสารอาหารขนาดเล็กอื่นๆลดลง ทำให้พยาธิขาดการสะสมไกลโคเจน และขาดพลังงานในที่สุด และมีการสะสมของเอนไซม์ hydrolytic และ proteolytic ใน golgi apparatus ทำให้เกิดการย่อยสลายตัวเอง ทำให้พยาธิตายในที่สุดกลไกดังกล่าวไม่เกิดในคนหรือสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

5.1.2 ความสัมพันธ์ของขนาดยา ความเข้มข้น หรือเวลา กับการตอบสนองทางเภสัชพลศาสตร์ของยา (รวมทั้งการตอบสนองทางคลินิกในระยะสั้น)

ไม่มีข้อมูล

5.1.3 กลไกการเกิดพิษของยา

ไม่มีข้อมูล

5.2 เภสัชจลนศาสตร์ (Pharmacokinetic properties)

การดูดซึมยา

มีเบนดาโซลถูกดูดซึมทางลำไส้ได้น้อยประมาณ 2-10% ของยาที่ได้รับโดยการรับประทาน ค่าชีวปริมาณออกฤทธิ์ (bioavailability) แตกต่างกันในรูปแบบยาที่ต่างกัน ระดับมีเบนดาโซลสูงสุดในเลือดใช้เวลา 0.5-7 ชั่วโมง

การกระจายยา

มีเบนดาโซลกระจายได้อย่างกว้างขวางในเนื้อเยื่อตับ ไขมัน กล้ามเนื้อ และมีความสามารถในการกระจายตัวผ่านรกแต่ยังไม่มีข้อมูลการกระจายของ มีเบนดาโซลในน้ำนมมีเบนดาโซลจับกับโปรตีนได้ร้อยละ 95

การเปลี่ยนแปลงยา

มีเบนดาโซลถูกเปลี่ยนแปลงที่ตับ โดยผ่านกระบวนการ first pass metabolism เกิดปฏิกิริยา decarboxylation ได้สารเมตาโบไลต์ที่ไม่มีฤทธิ์คือ 2-amino-5-benzoyl benzimidazole, G-amino-5(6)-benzimidazolyl phenylketone, และ Methyl 5-(alpha-hydroxybenzyl)-2-benzimidazole carbonate

การกำจัดยา

ระยะครึ่งชีวิตของมีเบนดาโซลในผู้ป่วยที่มีการทำงานของไตเป็นปรกติอยู่ระหว่าง 2.8-9 ชั่วโมง มีเบนดาโซลถูกขับออกทางอุจจาระและน้ำดี ในรูปไม่มีฤทธิ์เป็นส่วนใหญ่ประมาณ 90-98 % และในเวลา 24-48 ชั่วโมงหลังรับประทานพบว่า 2-10% ขับออกทางปัสสาวะในรูปเดิมและ G-amino-5(6)-benzimidazolyl phenylketone อย่างไรก็ตามไม่มีการศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงยาและอัตราการกำจัดออกของยาที่ไม่ถูกดูดซึมในลำไส้

5.3 ข้อมูลความปลอดภัยจากการศึกษาพรีคลินิก (Preclinical safety data)

ไม่มีข้อมูล

6. รายละเอียดทางเภสัชกรรม (Pharmaceutical Particulars)

6.1 รายการตัวยาไม่สำคัญ (List of excipients)

<ข้อมูลของบริษัทยา>

6.2 ความไม่เข้ากันของยา (Incompatibilities)

<ข้อมูลของบริษัทยา>

6.3 อายุของยา (Shelf life)

<ข้อมูลของบริษัทยา>

6.4 ข้อควรระวังพิเศษในการเก็บยา (Special precautions for storage)

<ข้อมูลของบริษัทยา>

6.5 ลักษณะและส่วนประกอบของภาชนะบรรจุ (Nature and contents of container)

<ข้อมูลของบริษัทยา>

7. ชื่อผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำหรือสั่งยาแผนปัจจุบันเข้ามาในราชอาณาจักร (Marketing Authorization Holder)

<ข้อมูลของบริษัทยา>

8. เลขทะเบียนตำรับยา (Marketing Authorization Numbers)

<ข้อมูลของบริษัทยา>

9. วันที่ได้รับอนุมัติทะเบียนตำรับยา (Date of authorization)

<ข้อมูลของบริษัทยา>

10. วันที่มีการแก้ไขปรับปรุงเอกสาร (Date of revision of the text)

วันที่ 12 เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2559